

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 642/2017-60

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Lajosa Mészárosa a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDACTED] podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Bardejov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bardejov je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 429,82 € (slovom štyristodvadsaťdeväť eur a osemdesiatdva centov) na účet Advokátskej kancelárie Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2017 doručená s'ťažnosť [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho uznesením zo 6. apríla 2017 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 18/2017 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uznesením zo 7. júna 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ bol 6. apríla 2017 uznesením okresného súdu podľa § 71 ods. 3 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť od 5. apríla 2017 o 14.35 h, keď bol obmedzený na osobnej slobode.

S'ťažovateľ zahlásil po vyhlásení napadnutého uznesenia okresným súdom proti nemu s'ťažnosť, „a pretože mu počas trvania namietaného konania až do zvolenia

si obhajcu dňa 08. 06. 2017 jemu ustanovení obhajcovia bezdôvodne odmietli spísať doplnenie dôvodov ním podanej sťažnosti tieto spísal a podal sám dňa 18. 04. 2017“.

Sťažovateľ uvádza, že okresný súd z neznámych dôvodov predložil spis spolu s jeho sťažnosťou krajskému súdu až 2. júna 2017. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola teda predložená krajskému súdu až po takmer dvoch mesiacoch od jej podania.

Následne krajský súd napadnutým uznesením rozhodol na neverejnom zasadnutí 7. júna 2017 o 10:00 h.

Sťažovateľ tvrdí, že ku dňu doručenia jeho sťažnosti ústavnému súdu (10. júla 2017, pozn.) ani on, ani jeho právny zástupca, ktorý je súčasne aj jeho obhajcom v trestnom konaní, ktoré je proti nemu vedené okresným súdom pod sp. zn. 2 T 134/2016, stále nedisponuje ani po viac ako mesiaci od rozhodnutia o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu akýmkoľvek písomným rozhodnutím krajského súdu s relevantným odôvodnením. Zároveň poukazuje na to, že od podania sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu k 10. júlu 2017 uplynuli tri mesiace a šesť dní, teda takmer 14 týždňov.

O sťažnosti sťažovateľa podanej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sa teda rozhoduje aj s doručovaním uznesenia krajského súdu takmer 14 týždňov, čo je podľa jeho názoru *„nepripustné pretože to hrubo zasahuje do sťažovateľom namietaných práv a má vplyv na jeho obhajobu v trestnom konaní a uplatňovanie práv“*.

Nečinnosť okresného súdu a krajského súdu v konaní o jeho sťažnosti predstavuje podľa jeho názoru podstatné porušenie jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré *„zásadným spôsobom vplýva aj na zákonnosť, primeranosť ďalšieho trvania jeho väzby, ako aj na samotné materiálne podmienky jeho väzby“*. Spôsobom, akým okresný súd a krajský súd postupovali bez akéhokoľvek zavinenia či obštrukcie zo strany sťažovateľa, mu znemožnili *„periodickú kontrolu dôvodnosti pozbavenia jeho osobnej slobody, prieskum existencie*

všetkých podmienok a predpokladov väzby a neprimerane zasiahli do jeho práv“. Uvedené považuje z ústavnoprávneho hľadiska za neospravedlňiteľné a netolerovateľné.

Namieta tiež, že obsah a formu výsledného rozhodnutie nepozná, pretože mu uznesenie krajského súdu dosiaľ doručené nebolo.

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2, ako aj jeho právo zaručené podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o Zákonosti pozbavenia osobnej slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/134/2016 a jeho Uznesením sp. zn. 2 T/134/2016 zo dňa 06. 04. 2017, ako aj postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos/18/2017 a jeho Uznesením sp. zn. 1 Tos/18/2017 ZP dňa 07. 06. 2017 v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti sťažovateľa proti Uzneseniu Okresného súdu Bardejov o vzatí sťažovateľa do väzby sp. zn. 2 T/134/2016 zo dňa 06. 04. 2017, porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľom [REDAKOVANÉ] finančné zadosťučinenie v sume 2.000,- EUR...

3. Okresný súd Bardejov a Krajský súd v Prešove sú povinní zaplatiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 429,81 EUR...“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 642/2017-26 z 18. októbra 2017 ju prijal na ďalšie konanie vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2016. Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania. Okresný súd v prípise sp. zn. 1 SprO 2311/2017, ktorý bol ústavnému súdu doručený

19. januára 2018, uvádza: „Zákonná sudkyňa k obsahu podanej sťažnosti uviedla, že dňa 06. 04. 2017 príslušným uznesením rozhodla o vzatí obžalovaného [REDAKOVANÉ] do väzby. Po poučení o práve podať proti nemu sťažnosť, obžalovaný vyhlásil, že sťažnosť bude podávať. Písomné vyhotovenie uznesenia bolo vypracované hneď nasledujúci deň a v ten istý deň expedované oprávneným osobám. Obžalovanému bola súčasne ustanovená obhajkyňa, keďže obžalovaný žiadal, aby mu bol obhajca ustanovený súdom. Ustanovená obhajkyňa bola nazrieť do spisu dňa 20. 04. 2017, napriek tomu zahlásenú sťažnosť obžalovaným neodôvodnila, naopak, podaním zo dňa 28. 04. 2017 požiadala o zrušenie ustanovenia za obhajcu. Dňa 04. 05. 2017 bola vyhotovená predkladacia správa pre odvolací Krajský súd v Prešove a je obvyklé, že dňom vyhotovenia predkladacej správy je spis aj expedovaný. Ďalej už skutočnosť, či je spis skutočne expedovaný, nesledovala, pretože v dôsledku nepriaznivých rodinných udalostí (pozn.: zákonnej sudkyňi v priebehu 10 dní zomreli obaja rodičia) v dobe od 09. 05. 2017 do 20. 05. 2017 vrátane čerpala dovolenku, dodatočne po čerpaní dovolenky zistila, že spis bol Krajskému súdu v Prešove odoslaný až 30. 05. 2017.

Čo sa týka sťažovateľom namietanej nečinnosti tunajšieho súdu k tomu udávam, že nie je možné akceptovať jeho tvrdenia, že postupom vykonaným Okresným súdom Bardejov v predmetnej veci došlo k zbytočným, resp. subjektívnym priet'ahom. Je však zároveň potrebné uviesť, že určité zdržanie pri vybavovaní tejto veci - pri predkladaní spisu Krajskému súdu v Prešove spisová značka 2 T/134/2017, bolo zapríčinené administratívnym pochybením z dôvodu mimoriadnej rodinnej udalosti zákonnej sudkyňi. Ústavne akceptovateľné je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, teda Trestnému zákonu (článok 17 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky). V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aké časové obdobie je v tomto zmysle akceptovateľné a aké nie, závisí od konkrétnych okolností. S poukazom aj na judikatúru ústavného súdu, jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle článku 17 odsek 2, odsek 5 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článku 5 odsek 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Vychádzajúc z obsahu spisu

spisová značka 2 T/134/2016, dňa 12. 05. 2017 bolo Okresným súdom Bardejov rozhodované o žiadosti Okresného súdu Košice I o udelenie súhlasu na eskortu u obžalovaného [REDAKOVANÉ] a dňa 30. 05. 2017 bol uvedený spis odoslaný odvolaciemu súdu. Súhlasím, že čas, ktorý prešiel na Okresnom súde Bardejov od rozhodnutia o väzbe obžalovaného až po odoslanie spisu Krajskému súdu v Prešove ako odvolaciemu súdu v dôsledku podanej sťažnosti obžalovaným, nebol optimálny, ale vzhľadom na okolnosti prípadu (neskoršie doplnenie sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe obžalovaným, potreba rozhodovania o súhlase na eskortu, mimoriadna rodinná udalosť zákonnej sudkyne, potvrdenie správnosti rozhodnutia o väzbe obžalovaného odvolacím súdom), mám za to, že je ústavne (aj keď na hranici) akceptovateľný. Preto v okolnostiach veci, postup Okresného súdu Bardejov za čas od rozhodnutia o väzbe obžalovaného po predloženie spisu spisová značka 2 T/134/2017 považujem za ústavne udržateľný, nedosahujúci svojou dĺžkou takú intenzitu, ktorá by mala viesť k vysloveniu porušenia základných práv sťažovateľa podľa článku 17 odsek 2 a odsek 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa Článku 5 odsek 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.“

Okresný súd zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

V replike doručenej ústavnému súdu 7. februára 2018 sťažovateľ uvádza, že „trvá v celom obsahu a rozsahu na ním podanej sťažnosti a na dôvodoch v nej uvedených“. Ďalej uvádza, že „administratívne a iné nedostatky na strane porušovateľa v I. rade nemožno pričítať na vrub sťažovateľa, ktorý sa na vzniku prieťahov v jeho väzobnej veci žiadnym spôsobom nepričinil“. Sťažovateľ zároveň oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovateľ v prijatej časti sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že o trvaní jeho väzby sa nerozhodovalo urýchlene, keďže jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2 T 134/2016-103 zo 6. apríla 2017, ktorú písomne odôvodnil 21. apríla 2017, okresný súd spoločne s predmetným spisom predložil krajskému súdu až 2. júna 2017.

Ústavný súd zistil, že v predmetnej veci okresný súd postupoval takto:

Dňa 6. apríla 2017 okresný súd uznesením č. k. 2 T 134/2016-103 rozhodol podľa § 71 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku o vzatí sťažovateľa do väzby. Predmetné uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 13. apríla 2017. Po vyhlásení napadnutého uznesenia

sťažovateľ proti nemu zahlásil sťažnosť a zároveň po poučení o tom, že v predmetnej veci musí mať obhajcu, požiadal, aby mu bol obhajca ustanovený. Okresný súd preto sťažovateľovi hneď ustanovil aj obhajkyňu.

Dňa 20. apríla 2017 bola ustanovená obhajkyňa nahliadnuť do spisu okresného súdu.

Dňa 21. apríla 2017 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, obsahom ktorého bolo písomné odôvodnenie jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu zo 6. apríla 2017.

Dňa 2. júna 2017 bol spis okresného súdu spolu so sťažnosťou sťažovateľa predložený krajskému súdu, ktorý 7. júna 2017 na neverejnom zasadnutí rozhodol o sťažnosti sťažovateľa tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Z ustanovení čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorými sa zaručuje osobná sloboda, možno vyvodiť aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri obdobne nález sp. zn. III. ÚS 7/00).

Článok 5 ods. 4 dohovoru predstavuje *habeas corpus* ustanovenie dohovoru. Toto ustanovenie poskytuje zadržanej osobe právo aktívne sa domáhať súdneho preskúmania pozbavenia slobody [pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 28. 10. 2003 vo veci Rakevich proti Rusku, bod 43].

Podľa judikatúry ESLP väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Otázka rýchlosti rozhodovania ma musí posudzovať s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (pozri rozsudok z 28. 11. 2000 vo veci Rehbock proti Slovinsku, bod 84).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybnit' zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté

o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (napr. už citovaný Rehbock proti Slovinsku; *mutatis mutandis* I. ÚS 18/03).

Ústavný súd už vo svojej judikatúre k rozhodovaniu všeobecných súdov o väzbe obvineného/obžalovaného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

Vychádzajúc z názoru, že moment doplnenia odôvodnenia sťažnosti je momentom, keď sa vytvára objektívna možnosť pre rozhodnutie o tejto sťažnosti (napr. III. ÚS 571/2017), ústavný súd ustálil začiatok plynutia doby nečinnosti okresného súdu na 21. apríl 2017, keď mu sťažovateľ doručil odôvodnenie svojej sťažnosti proti jeho uzneseniu. Súdny spis bol následne krajskému súdu predložený 2. júna 2017.

Z uvedeného teda vyplýva, že okresný súd potreboval 41 dní na to, aby krajskému súdu predložil súdny spis spoločne s odôvodnenou sťažnosťou sťažovateľa proti jeho uzneseniu zo 6. apríla 2017, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby. Označené obdobie nečinnosti okresného súdu v súvislosti s predkladaním súdneho spisu krajskému súdu je z ústavnoprávneho hľadiska už na prvý pohľad neakceptovateľné (porovnaj iné rozhodnutia ústavného súdu vo vzťahu k urýchlenému rozhodovaniu o väzbe sťažovateľov, napr. sp. zn. IV. ÚS 253/05, kde predkladanie spisu nadriadenému súdu trvalo viac ako dva mesiace, sp. zn. I. ÚS 169/2013, kde predkladanie spisu nadriadenému súdu trvalo takmer dva mesiace, alebo sp. zn. II. ÚS 244/2015, kde predkladanie spisu nadriadenému súdu trvalo 22 dní).

Na už uvedenom závere ústavného súdu nič nemení skutočnosť, že zákonnú sudkyňu zasiahla „*mimoriadna rodinná udalosť*“, keďže doplnenie sťažnosti sťažovateľa bolo okresnému súdu doručené už 21. apríla 2017, pričom z prípisu okresného súdu vyplýva, že 4. mája 2017 „*bola vyhotovená predkladacia správa pre odvolací Krajský súd v Prešove a je obvyklé, že dňom vyhotovenia predkladacej správy je spis aj expedovaný*“. K jeho expedovaniu však 4. mája 2017, keď bola vyhotovená predkladacia správa, nedošlo, ale k predloženiu súdneho spisu krajskému súdu došlo až 2. júna 2017 (spis odoslaný 30. mája 2017), teda takmer mesiac po vyhotovení predkladacej správy.

Neobstojí ani argument okresného súdu spočívajúci v tom, že krajský súd napokon potvrdil správnosť napadnutého uznesenia, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby. ESĽP vo svojej judikatúre (napr. rozsudok z 24. 9. 1992 vo veci Kolompar proti Belgicku, bod 45) zdôrazňuje, že nezistenie porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru neznamena, že ESĽP by bol oslobodený od preskúmania dodržania záruk podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, keďže v rámci dohovoru ide o dve samostatné ustanovenia a rešpektovanie prvého samo osebe neznamena rešpektovanie druhého. Každý, kto bol pozbavený slobody, či už v súlade so zákonom, alebo v rozpore s ním, má právo na preskúmanie zákonnosti tohto pozbavenia slobody súdom (pozri rozsudok Veľkej komory z 18. 6. 1971 vo veci De Wilde, Ooms a Versyp proti Belgicku, bod 73). Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že potvrdenie správnosti prvostupňového rozhodnutia o vzatí sťažovateľa do väzby odvolacím súdom nezbavuje prvostupňový súd povinnosti rozhodovať o väzbe a postupovať v tomto konaní urýchlene, resp. nemôže dodatočne ospravedlniť to, ak okresný súd vo väzobnej veci urýchlene nekonal. V tomto bode ústavný súd odkazuje na judikatúru ESĽP (pozri rozsudok z 29. 8. 1990 vo veci E. proti Nórsku, bod 66, rozsudok z 25. 10. 1989 vo veci Bezicheri proti Taliansku, bod 25), ktorý v súvislosti s rozhodovaním o väzbe judikoval, že nadmerná pracovná zaťaženosť sudcov a ani čerpanie dovolenky nemôžu ospravedlniť obdobia nečinnosti súdu.

Pokiaľ ide o „*rozhodovanie o eskorte*“, ústavný súd konštatuje, že k tomuto rozhodovaniu (12. mája 2017) došlo viac ako týždeň po doručení žiadosti o eskortu sťažovateľa na hlavné pojednávanie (žiadosť z 2. mája 2017, ktorá bola okresnému súdu

doručená 5. mája 2017), pričom pri rozhodovaní o eskorte ide o úkon súdu, ktorý môže byť vykonaný v ten istý deň (obratom). Uvedené platí o to viac v situácii, ak v čase doručenia tejto žiadosti (5. mája 2017) už bola vyhotovená predkladacia správa (4. mája 2017). Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že zdĺhavé rozhodovanie okresného súdu o označenom úkone nemôže prevážiť nad právom sťažovateľa na urýchlené rozhodovanie o pozbavení slobody a už vôbec nemôže v okolnostiach tejto veci rozhodovanie o eskorte sťažovateľa na hlavné pojednávanie ospravedlniť celkovú dĺžku nečinnosti okresného súdu v súvislosti s predkladaním súdneho spisu krajskému súdu.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené neidentifikoval žiadny relevantný dôvod, ktorý by mohol ospravedlniť nečinnosť okresného súdu v súvislosti s predkladaním súdneho spisu nadriadenému krajskému súdu na účel rozhodnutia o sťažovateľom podanej a odôvodnenej sťažnosti. V dôsledku uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý nerešpektoval požiadavku konať vo veci sťažovateľa prednostne a urýchlene, došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 000 €, a to z dôvodu, že *„porušovatelia svojím postupom vystavili sťažovateľa pocitom nespravodlivosti, beznádeje a právnej neistoty, keď... nekonali v súlade so zákonom, ústavou a dohovorom“*, o to viac v situácii, keď *„sťažovateľ chce znova podať žiadosť o prepustenie z väzby, pričom pre obsah a rozsah jeho argumentácie v novej žiadosti, ako aj pre ostatné skutočnosti je argumentácia z uznesenie o zamietnutí sťažnosti porušovateľa v 2. rade podstatná“*.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Ústavný súd zastáva názor, že vo veci s'ťažovateľa samotné deklarovanie porušenia ním označených práv nie je adekvátne tomu, že k ich porušeniu došlo vo väzobnej veci, t. j. vo veci, ku ktorej sú všeobecne súdy povinné pristupovať s osobitnou starostlivosťou.

Pri určení sumy primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým nečinnosť okresného súdu pri predkladaní súdneho spisu krajskému súdu na účel rozhodnutia o s'ťažnosti s'ťažovateľa, ako i svoju judikatúru v obdobných veciach (už citované I. ÚS 169/2013 a II. ÚS 244/2015), ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude primerané priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 € (bod 2 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania, ktoré vznikli s'ťažovateľovi v súvislosti s jeho zastupovaním pred ústavným súdom.

Ústavný súd priznal náhradu trov konania v sume 358,18 € zvýšenú o DPH, teda celkovo v sume 429,82 € (bod 3 výroku nálezu). Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi náhradu trov za dva úkony právneho zastúpenia vykonané advokátom v roku 2017 (prevzatie a príprava zastupovania, vypracovanie a podanie s'ťažnosti) po 147,33 €, dva režijné paušály v sume po 8,84 €, ako aj o cestovné právneho zástupcu v sume 16,38 € a stratu času v sume 29,46 €, to všetko v súvislosti s cestou právneho zástupcu do Prešova na účel vykonania rozhovoru so s'ťažovateľom v rámci prevzatia a prípravy jeho zastupovania. Ústavný súd s'ťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania v súvislosti s jeho vyjadrením, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 7. februára 2018, keďže ústavný súd toto podanie nevyhodnotil vzhľadom na jeho obsah ako podanie relevantné pre rozhodnutie vo veci samej.

Z rovnakého dôvodu ústavný súd sťažovateľovi nepriznal ani ním uplatnené cestovné a náhradu za stratu času v súvislosti s týmto úkonom.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2018